

Iiva pallama ländetu nink kiik uhkeste nink kauniste wäljanäüt. Lävwe een fulite teie sedda sõant ligu-
tawat kori-laulo, minnaga jummalaoorjust allusteti,
ent sest källist, wäggewast juttusest, mes ferritorah-
was pühha tähhelepandmisega sõamete wöttiwa, es
sa teie mārastegi tundmist ehk tähhendust. Teie ti-
jate jo, et sest ajast, kui pühha apostli wöerin kelin
Ewangeliumi sõnna kulugiwa, sesamma wäggew Jum-
mala sõnna kife rahwa sean ilma pääl eggäüttele
omman kelen oppetetas.

Ent seni kui teie ferriko lävwe een säratsid
möttid omman sõamen kuddute, om jummalaoorjus
Saksa ferrikun otša löpnu nink ferriko rahwas lät
säält jälle uniwersiteti maia taggasi. Mitto sadda
innemist ruttawa sinna sisseminuema; ent ehk kül
armsa mängo nink laulo wiis uniwersiteti majjast ka
teile körwu kostwa, siski ei julgu keake teie seast sis-
seastu, sest teie arwate õigusega, et sääl ennege no
õmma kokkotulnu, kea sinna õmma kutsutu ütte käl-
list pühha piddama, kellega teil middake ei olle teg-
gemist. Nink kunna sinna, armas mamees, ommete
sedda keelt ei mõista, mes sääl sissen parhilla kōn-
neltas, sis tahhah kalendriteggija sülle kiik ärraselle-
tada, mes asja pärrast se rōemo-pühha petas.

So säitsmesaa ajastaja eest naksiwa innemise
ärratundma, et se, ke tahhah ilma pääl omma tööd
nink ammetit nidade tällitada, et sest ilmale nink
kaasinnemisile õiget kaswu saas, süggawambat tund-
mist ilmalikun nink taiwal kun asjun peap nõudma
nink otsma, kui päält nätta rahwa sean om löida.
Et nüüd jummalasõnna oppetaja, kohtowannemba,
arsti nink mu ammetimehhe, keddi ilm tarwitap, et
rahwa ihho nink henge eest saas hoolt kännetus nink
rahwa põlli rahhun nink õnsalikun ellun eddesifade-
tus, sis kutsiwa eddimält Italia maal, kos wanna
kulus Roma liin saisap, nink päle to ka muil Cū-

ropa mail targa nink jummalapewgliko wallitseja
kuulsaid nink taru mehhi ütte ehk tõise lina kolko
nink palgasiwa neid se tarbis, et nemma nori mehhi
hēne ümber foggus nink neile kigin asjun, mes
neile neide tullesatse ammeti tarbis wajja olles, op-
pust ännas. Säratsse kōli kutsuti uniwersitetis, uni-
wersiteti oppetajid prohwebris nink opjid tuddenkis.
Saksamaal säeti eddimäne uniwersitet Praga linan
Pōmi maal 500 ajastaja eest, nink 100 ajastaja
eest Moskwa linan Wennemaal. Kui Rootsi kun-
ningas Kustaw Adolw Liwlandi ma ülle wallits,
sis möttel se wagga kuningas sõamelikult se päle,
ka siin meie maal koliasja parremba kōrra päle sa-
ta. Tol hawal olli meie maal halle luggu kül,
sest se olli se kibbe aig, kos Rootslase nink Pola-
lese meie ma sissen 24 ajastajaga sõddisiwa. Mes
mōek pärrajät, sedda häet tulli ärra. Mitto foggo-
dust olliwa ilma oppetajata, nink se olli weel õnnes
arwata, kui ülle nelja kihheltuna ütse ferriko-oppetaja
olli. Kuningas Kustaw Adolw püüs sedda hädda
ärrakeelda, mes rummalusest, roppust ellust nink
säedmata ellokōrrast suggenep, ni kui nõggese nink
ohhaka kiwuiunnikust suggenewa, nink wōt sedda
nōuwo, kigin paigun, kon wajja olli, lastekoli säeda,
nink se man olli Riia piiskop temma tuggi nink hä
kāsfi. Ka siin Tartun säed kuningas tol ajjal uni-
wersiteti, ent kui temma Saksamaal sõan olli 1632.
ajastajal omma henge heitnu nink temma pärrantul-
lejide Rootsi kuningide ajjal jälle wastsest sõdda
meie maal wäljatulli nink katt nink nalg rahwast
ärraneeld nink waeses pärratus teggi, sis es püsfi ka
Tarto uniwersitet ennamb kāvwa. Hädda aije proh-
webrid nink tuddenkid Tartust wälja nink 1700.
ajastajal es olle tast uniwersitetist ennamb nimmegi
tutta.

Kui päle to meie ma Wenne Keisri Peetri I.